

Maliye Bakanlığından:

**Mali Suçlarė Araştırma Kurulu Genel Tebliđi
(Sıra No: 5)**

(Resmi Gazete'nin 9 Nisan 2008 tarih ve 26842 sayı'da yayımlanması)

1. Konu

9/1/2008 tarihli ve 26751 sayı'da Resmî Gazete'de yayınlanarak 1/4/2008 tarihinde yürürlüğe giren Suç Gelirlerinin Aklanması ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğin (Bundan sonra Yönetmelik olarak anılacaktır.) üçüncü bölümünde mülterinin tanınmasına ilişkin esaslar yer almaktadır.

Söz konusu Yönetmeliğin 26 ncı maddesinde mülterinin tanınmasına yönelik tedbirler bakımından yükümlülerin daha basit tedbirler almalarına Maliye Bakanlığınca izin verilebileceği ve bu madde kapsamında uygulanabilecek tedbirler ile işlem türlerini belirleme konusunda da Maliye Bakanlığının yetkili olduğu belirtilmiştir.

Bu Tebliğin konusunu Yönetmelik uyarınca yükümlü sayılanlar tarafından mülterinin tanınması ilkesi kapsamında uyulması gereken basitleştirilmiş tedbirler ile diğer açıklamalar oluşturmaktadır.

2. Basitleştirilmiş Tedbirler

2.1. Basitleştirilmiş Tedbirlerin Mahiyeti ve Şartları

Yönetmeliğin üçüncü bölümünde mülterinin tanınması ilkesiyle ilgili uyulması gereken hususlar ile bunların uygulanmasına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Bu Tebliğ ile işlem türleri bakımından aklama ve terörün finansman riskinin düşük olarak değerlendirilebileceği durumlarda, mülterinin tanınması ilkesiyle ilgili uyulması gereken hususların basitleştirilerek uygulanmasına imkân tanınmaktadır.

Bu kapsamda basitleştirilmiş tedbirler, Yönetmeliğin 5 ila 14 üncü maddelerinde geçen kimlik tespiti, 17 nci maddesinde geçen gerçek faydalanıcının tanınması ve tüzel kılilere özel dikkat gösterilmesi ve 19 uncu maddesinde geçen mülterinin durumunun ve işlemlerin izlenmesine ilişkin yükümlölükler ile şartlı olup, kapsamı Tebliğin (2.2) nci bölümünde işlem bazında ayrı ayrı gösterilmiştir.

Basitleştirilmiş tedbir uygulanmasına imkân tanınan durumlarda yükümlüler, mülterinin ve işlemin, Tebliğin (2.2) nci bölümünde belirtilen niteliklere sahip olup olmadığı konusunda yeterli bilgiye sahip olmalıdırlar. Bu

amaçla yükümlüler; mültèriden alınacak bilgilerden, kamuya açık kaynaklardan, mültèrinin daha önce il iliskisine girdiği üçüncü kişilerden ve diğer kaynaklardan faydalanır ve elde ettikleri bilgileri yazılı olarak veya elektronik ortamda kaydedebilirler.

Basitleştirilmiş tedbir uygulanabilecek her bir durum için yükümlüler; aklama veya terörün finansmanı bakımından kötüye kullanımı söz konusu olup olmayacağı ve dolayısıyla aklama ve terörün finansmanı riskini her bir işlem bakımından ayrı ayrı değerlendirmelidirler. Aklama veya terörün finansmanı üphesinin söz konusu olduğu durumlarda yükümlüler, basitleştirilmiş tedbir uygulamasından yararlanamaz ve konuyu üpheli işlem bildirimi olarak Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığına bildirirler.

2.2. Basitleştirilmiş Tedbirlerin Uygulanabileceği Durumlar

2.2.1. Finansal Kuruluşların Kendi Aralarında Gerçekleştirdikleri İşlemler

Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde tanımlanan finansal kuruluşların kendi aralarında gerçekleştirdikleri işlemlerde, mültèri konumunda olan finansal kuruluşla ilişkin olarak Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasındaki bilgiler alınarak kaydedilir. Bu bilgilerin Yönetmeliğin anılan maddesi uyarınca teyidi zorunlu değildir.

Bu kapsamdaki mültèrilerle ilgili olarak Yönetmeliğin 17 nci maddesinde geçen gerçek faydalanıcının tanınması ve tüzel kişilere özel dikkat gösterilmesi ile 19 uncu maddesinde geçen mültèrinin durumunun ve işlemlerin izlenmesi yükümlülüklerinin uygulanması zorunluluğu bulunmamaktadır.

Türkiye’de yerleşik bir finansal kuruluşun mültèrisinin yabancı ülkede yerleşik bir finansal kuruluş olması durumunda yukarıda bahsedilen basitleştirilmiş tedbirlerin uygulanabilmesi için, yabancı finansal kuruluşun aklama ve terörün finansmanını önlenmesi konusunda yeterli düzenlemelere ve denetime sahip bir ülkede yerleşik olması gerekmektedir.

Öte yandan finansal kuruluşlar, elektronik ortamda yüz yüze gerçekleştirilmeyen işlemler bakımından güvenli iletişim ağlarının kullanılması, işlem talep eden veya talimat veren kişinin kimliğini ve yetkisini tespiti ve doğrulamaya yarayan ifrelerin kullanılması da dahil gerekli tedbirleri almak zorundadırlar.

2.2.2. Mültèrinin Kamu İdaresi veya Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşu Olduğu İşlemler

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa¹ göre genel yönetim kapsamında olan kamu idareleri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının mültèri olması durumunda yükümlüler; bu kurum ve kuruluşlar

adına işlem yapan gerçek kişilerin kimlik bilgilerini alarak kaydeder ve yetki durumlarında mevzuata uygun olarak düzenlenmiş yetki belgesi üzerinden teyit ederler. Bu kişilerin adres ve diğer iletişim bilgilerinin Yönetmeliğin 6 ncı maddesi uyarınca teyidi zorunlu değildir.

Bu kapsamdaki işlemlerle ilgili olarak Yönetmeliğin 17 nci maddesinde geçen gerçek faydalanıcının tanınması ve tüzel kişilere özel dikkat gösterilmesi ile 19 uncu maddesinde geçen mülterinin durumunun ve işlemlerin izlenmesi yükümlülüklerinin uygulanması zorunluluğu bulunmamaktadır.

2.2.3. Maaş Ödemesi Kapsamında Toplu Mülteri Kabulüne İlişkin İşlemler

Bankaların, 5018 sayılı Kanuna göre genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları veya 100'den fazla personel istihdam eden kurum, kuruluş veya işletmelerin çalışanlarına maaş hesabı açılması amacıyla toplu mülteri kabulü yoluyla ilgili kişilerin tesisinde, maaş ödemesi yapılacak gerçek kişilerin;

- Adı soyadı
- Doğum yeri ve tarihi,
- Anne ve baba adı
- Uyruğu,
- Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası
- İkamet yeri veya ikametgah adresi,
- Varsa telefon numarası, faks numarası, elektronik posta adresi

bilgileri alınır. Bu bilgilerden kimliğe ilişkin olanların teyidi Yönetmeliğin 6 ncı maddesine göre yapılır. Bu teyit işlemi, Türk uyruklular için, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü kimlik paylaşım sistemi veri tabanı kullanılarak da (elektronik görüntüsü alınmak suretiyle) yapılabilir.

Bankalar, mülterilerin kimliğine ilişkin olarak Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen kimlik belgeleri ile imza örneklerini işlemin yapılmasından itibaren en geç üç ay içinde alırlar. Adres ve diğer iletişim bilgilerinin teyidi de bu süre içerisinde yapılır.

2.2.4. Çalışanlara Ücretlerinden Kesinti Yapmak Suretiyle Emeklilik Hakları Saklayan Emeklilik Planları ve Kişinin Haklarına Temlik Etme Yetkisi İçermeyen Emeklilik Sözleşmelerine İlişkin İşlemler

Çalışanlara ücretlerinden kesinti yapmak suretiyle emeklilik haklarına saklayan emeklilik planları ve kişinin haklarına temlik etme yetkisi içermeyen emeklilik sözleşmelerine ilişkin işlemlerde yükümlüler; Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasındaki bilgileri, teyit belgelerine gerek olmaksızın, almak suretiyle işlem yapabilirler.

Bu kapsamdaki işlemlerle ilgili olarak Yönetmeliğin 17 nci maddesinde geçen gerçek faydalanıcının tanınması ve tüzel kişilere özel dikkat gösterilmesi ile 19 uncu maddesinde geçen müşterinin durumunun ve işlemlerin izlenmesi yükümlülüklerinin uygulanması zorunluluğu bulunmamaktadır.

2.2.5. Müşterinin Hisseleri Borsaya Kote Edilmiş Şirket Olduğu İşlemler

Müşterinin, hisseleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsasına kote edilmiş şirket olduğu işlemlerde, Şirkete ilişkin olarak Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasındaki bilgiler alınarak kaydedilir. Bu bilgilerin, Yönetmeliğin anılan maddesi uyarınca teyidi zorunlu değildir.

Bu kapsamdaki müşterilerle ilgili olarak Yönetmeliğin 17 nci maddesinde geçen gerçek faydalanıcının tanınması ve tüzel kişilere özel dikkat gösterilmesi ile 19 uncu maddesinde geçen müşterinin durumunun ve işlemlerin izlenmesi yükümlülüklerinin uygulanması zorunluluğu bulunmamaktadır.

Ancak tüzel kişiyi temsile yetkili kimselerin kimliği ve yetki durumu, Yönetmeliğin 7 nci ve 14 üncü maddesinde belirtilen esaslara uygun olarak tespit edilir.

2.2.6. Ön Ödemeli Kartlara İlişkin İşlemler

Üzerindeki numara bazında hesap takibi yapılan, isimsiz, önceden ödeme ya da yükleme yapılması suretiyle kullanılabilir hale gelen ve yüklenen bakiye kadar kullanıma izin verilen ön ödemeli kartlarla ilgili işlemlerde yükümlüler;

- Tek kullanımlık olup tekrar yükleme yapılması mümkün olmayanlarda yüklü para tutarı 300 YTL'yi,

- Yeniden yükleme yapabilen ve toplam yükleme limiti bir takvim yılı içinde 5.000 YTL'yi (Limiti 5.000 YTL'den az olmakla birlikte aynı takvim yılı içinde 2.000 YTL üzerinde yükleme yapılanlar hariç)

Almayan ön ödemeli kartların satışında Yönetmeliğin 6 ncı maddesi kapsamında kimlik tespiti yapılabilmektedir.

Bu kapsamdaki mülterilerle ilgili olarak Yönetmeliğin 17 nci maddesinde geçen gerçek faydalanıcının tanınması ve tüzel kişilere özel dikkat gösterilmesi ile 19 uncu maddesinde geçen mülterinin durumunun ve işlemlerin izlenmesi yükümlülüklerinin uygulanması zorunluluğu bulunmamaktadır.

3. Diğer Hususlar

Yönetmelik kapsamındaki bazı teyit ve tespit işlemlerinin aşağıdaki şekilde yapılması uygun bulunmuştur.

3.1. Adres Teyidi

Sürekli iş ilişkisi tesisinde, Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen gerçek kişilerle ilgili kimlik tespiti kapsamında beyan edilen adresin doğruluğu, e-Devlet veri tabanlarından yararlanmak suretiyle (elektronik görüntüsü de alınarak) teyit edilebilir.

Mülteri adresine alma haberli posta yoluyla tebligat yapılması durumunda, tebligatın mülteriye yapıldığına dair belge de adres teyidinde kullanılabilir.

3.2. Telefon ve Faks Numarası ile Elektronik Posta Adresinin Doğruluğunun Teyidi

Telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresinin doğruluğunun teyidi, sürekli iş ilişkisinin tesis edilmesi halinde yapılacaktır.

3.3. Müteakip İşlemlerde Kimlik Tespiti

Daha önce usulüne uygun olarak kimliği tespit edilenlerin sürekli iş ilişkisi kapsamındaki yüz yüze yapılan müteakip işlemlerinde kimlik tespiti, kimliğe ilişkin bilgilerin yükümlüde bulunan bilgilerle karşılaştırılmasında müteakip, ilgili evraka işlemleri yapılan gerçek kişinin ad ve soyadının yazılması ve imza örneğinin alınması suretiyle yapılır.

Tebliğ olunur.

ò ò ò ò ò ò ò ò

1 24/12/2003 tarih ve 25326 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.